

Рекомендації щодо відновлення та розбудови інфраструктури

Рекомендації експертів громадянського суспільства, надані в робочих групах при Національній раді відновлення України

Рекомендації громадянського суспільства щодо дій влади під час війни

- На міжнародному рівні постійно наголошувати на необхідності розблокування морських портів України для відновлення довоєнних обсягів українського експорту.
- Підписати з ЄС угоду про лібералізацію автомобільних перевезень, яка скасує необхідність визначення квот і видачі дозволів на автомобільні вантажні перевезення до країн-членів ЄС.
- Надавати більше повноважень на місця. Регіональні відділення транспортних компаній (наприклад, Укрзалізниця) краще володіють оперативною інформацією та можуть швидше й гнучкіше реагувати на виклики.
- Посилити роботу з європейськими транспортними компаніями, переконувати їх у необхідності та вигідності розширення перевізних, перевантажувальних і складських потужностей на своїй території. Переорієнтація вантажопотоків України на захід — це не тимчасове явище. Україні на найближчі десятиліття будуть потрібні надійні та потужні коридори транспортування вантажів у бік Європи.
- Розширювати та розвивати контейнерні перевезення. Цей напрям був важливим ще до повномасштабного вторгнення РФ, особливо в контексті ланцюжків постачання з Китаю до Європи, а зараз набуває додаткової ваги через дефіцит перевантажувальних потужностей на залізниці.
- Посилити торговельний річковий флот України, відремонтувати та купити додаткові баржі для Українського Дунайського пароплавства, що дозволить йому розвивати торгівлю по Дунаю та до чорноморських портів Румунії.
- Збільшити виробничі потужності Кілійського судноремонтного заводу для поліпшення роботи Українського Дунайського пароплавства.
- Збільшити виробничі потужності вагонобудівельних, вагоноремонтних і локомотиворемонтних заводів України для забезпечення безперебійної роботи української залізниці.
- Забезпечити безперебійний та надійний імпорт залізничних рейок після руйнування їх єдиного виробника в Україні — заводу «Азовсталь», налагодити внутрішнє виробництво залізничних рейок широкої колії та рейкових скріплень.
- Оптимізувати роботу пунктів контролю на кордоні України з країнами ЄС, проводити прикордонний, митний, ветеринарний та фітосанітарний контроль на станціях спільно з європейською стороною, що дозволить зменшити час затримки вантажів.
- Розвивати електротранспорт в Україні, щоб зменшити залежність від імпорту вичерпаного палива.

Рекомендації щодо відновлення України після завершення війни

- Дослідити питання доцільності побудови в Україні залізниці з «вузькою» колією до основних логістичних центрів країни для поліпшення сполучення з країнами Європи.

- Оцінити збитки, завдані авіаційній галузі України, розробити стратегію її відновлення, оцінити доцільність відновлення всіх регіональних аеропортів, які працювали до повномасштабного вторгнення РФ.
- Оцінити збитки, завдані морській галузі України, розробити проектно-кошторисну документацію для відновлення роботи морських портів, ремонту причалів, розмінування, підняття затоплених кораблів тощо.
- Продовжити розвиток електричного транспорту в Україні, зобов'язати АЗС встановлювати зарядні станції для електромобілів, розглянути можливість запровадження податкових пільг на купівлю малих та енергоефективних автомобілів та електромобілів.
- Продовжити роботу з розвитку транспортних об'єктів, які є частиною європейської мережі TEN-T, переглянути стан реалізації проектів і потреби в змінах.
- Оцінити стан Каховського шлюзу на річці Дніпро та можливість відновлення річкових перевезень Дніпром.
- При розробці проектів відновлення міст передбачити розвиток велосипедного та персонального електричного транспорту.
- Переглянути модель транспортного хабу для Києва, змінити її в бік менш централізованого підходу. Модель хабу передбачає велике скупчення пасажирів і вантажів в одному місці, що в умовах агресивного сусіда та постійної загрози нападу може бути небезпечно.
- Відновити транспортне сполучення з українським Кримом, розробити стратегію розвитку транспортної системи півострова та його інтеграції в транспортну систему України.

Рекомендації громадянського суспільства щодо розвитку України в стратегічній перспективі до 2030 року

- Продовжити реформу Укрзалізниці — її розділення на компанії, що відповідають за інфраструктуру, ремонт обладнання, пасажирські та вантажні перевезення.
- Продовжити дію пілотного проекту із запровадження приватної локомотивної тяги на залізниці, вивчити результати пілоту та допустити приватну тягу на залізницю на постійній основі.
- Підвищувати привабливість морських портів України, переглянути політику встановлення портових зборів. При постійній військовій загрозі морські порти залишатимуться дуже вразливими. Очікується, що страхові компанії будуть застосовувати для роботи в українських портах підвищені ставки. Тому Україні потрібна державна політика, спрямована на встановлення конкурентних портових зборів.
- Повною мірою скористатися підписаною з ЄС Угодою про спільний авіаційний простір, залучати європейські компанії до роботи на українському ринку, розвивати внутрішні авіаційні перевезення.
- Скоротити кількість старих автомобілів в українському автопарку шляхом встановлення більш жорстких правил реєстрації автомобілів з великим пробігом, контролю обігу незареєстрованих автомобілів, розмитнення для імпортованих автомобілів і стандартів викидів для вже зареєстрованих автомобілів (декарбонізація транспорту).
- Налагодити випуск залізничних вагонів за європейськими стандартами, підписати з ЄС угоду про допуск українських вагонів на залізниці країн ЄС.

**Ірина Коссе,
експертка Коаліції РІР,
експертка Інституту економічних досліджень та політичних консультацій**

Рекомендації підготовлені в межах проекту Коаліції Реанімаційний Пакет Реформ «Посилення громадянського суспільства України в процесі прийняття рішень», який фінансується Ініціативою «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України», що реалізується ІСАР Єднання у консорціумі з Українським незалежним центром політичних досліджень (УНЦПД) та Центром демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ) завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст рекомендацій не обов'язково відображає погляди ІСАР Єднання, погляди Агентства США з міжнародного розвитку або Уряду США.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

